

overige aan zichzelf overlaten. Op deze wijze zou men langzamerhand in een toestand komen, die aan den toestand van volledige „ik-loosheid“ verwant was en daardoor er in kon overgaan; en men zou er eerst weer uit gerukt worden, wanneer het schot gedaan was, die spanning zou zijn opgeheven en de oneindige kracht werkzaam zou zijn geworden.

In dien zin oefenden wij geruimen tijd, vooreerst geheel zonder resultaat. Van tijd tot tijd wel is waar had ik den indruk, dat het mij gelukt was, gedurende het spannen dezen „ik-loozen“ toestand werkelijk tot stand te brengen. Maar hoe langer ik met den hoog gespannen stond, des te meer deed de sterke spanning zich gevoelen, en ik kon niet nalaten, er aan te denken, dat het nu tijd was, dat „het“ schoot. En zoo was ik tenslotte er juist toch toe gedwongen, de hand opzettelijk te openen. In plaats van mij door het gedane schot te laten verrassen, hield ik er het oog op en was dus in het oogenblik van het schot er bewust mee bezig. En zoo verstreek week na week en maand na maand, zonder dat een enkel schot zoo uitviel als het moest. De meester verloor geenszins zijn geduld; hij wees er op, dat vele zijner leerlingen ondanks jaren-lang onderrecht niet beter schoten dan ik. Hij hield mij voor, dat ik moeite deed om zonder doel te zijn; u bent dus, zei hij, doelbewust doelloos en daarmee komt u niet verder. En wanneer ik daarop antwoordde, dat ik toch tenminste het voornemen moest hebben, zonder doel te zijn, daar ik niet wist, hoe anders de „doelloosheid“ tot stand zou komen, was de meester radeloos en wist niet, wat hij daarop antwoorden moest. Ik kwam langs omwegen te weten, dat hij zich in dezen tijd eenige Japansche leerboeken voor filosofie aangeschaft had, in de hoop, daaraan gegevens te kunnen ontleenen, hoe hij mij, den al te ongemakkelijken vrager, zou kunnen bevredigen. Hij had ze echter, naar men zei, na eenigen tijd hoofdschuddend terzijde gelegd en zich in dien geest geuit, dat hij nu reeds eerder begrijpen kon waarom er van mij, die mij immers met zulke dingen uit hoofde van mijn beroep moest bezighouden, „geestelijk“ niets goeds te verwachten was.

(Prof. Dr E. Herrigel vert.)

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN

Van twaalf patriarchen.

Dr Abraham Kuyper heeft een dik boek geschreven over de groote patriarchen van het Oude Verbond. Hierin zien we, dat deze menschen allereerst menschen waren „van gelijke beweging als wij“, doch tevens dat zij waren helden des geloofs.

Onwillekeurig dacht ik aan dit werk, toen ik dezer dagen in Rome een speciale uitnodiging kreeg om de tentoonstelling van de Communistische Pers te gaan bezichtigen. Jarenlange voorbereiding had thans een materiaal bijeengetast om vier enorme zalen geheel te vullen: tafels beneden, rekken langs de wanden, en dan verder tot boven aan de plafonds toe behangen met dagbladen en anderen rommel. Werkelijk, men moet het woord rommel gebruiken, want tusschen de duizenden geschriften die hier bijeen lagen, waren nog geen 10 flinke royale handboeken. Verder dan het brochure en pamflettenstadium is men nog altijd niet gekomen.

Maar die worden dan ook in zoo groote hoeveelheid de wereld rondgestuurd, dat het gansche aardoppervlak er mee bedekt zou kunnen worden. In 1936 werden alleen in Sovjet-Rusland niet minder dan 5.000.000.000 bladzijden druks de wereld in gestuurd, dat is 31 maal den evenaar rond. Dit is een getal dat boven 's menschen bevattingvermogen gaat. Het is al moeilijk zich te realiseeren wat één miljoen is. Wist u dat een miljonnair dagelijks 100 gulden kon weggeven, en dat 30 jaar lang, en dan pas zijn kapitaal zou verbruikt zien (van de rente kon hij dan evenwel nog leven).

Hetzelfde zien wij bij de Russische krantenpers. Vorig jaar verschenen er in Sovjet-Rusland niet minder dan 9.250 dagbladen, met een gemiddelde oplage van p.m. 38 miljoen (in het Europeesche deel van de Sovjet-Unie wonen 132 miljoen menschen).

En over deze getallen staat men nog meer verbaasd, wanneer men ziet dat bijna alles klein-gedrukt is.

En wanneer men dezen rommel dan van naderbij gaat bezichtigen, staat men nogmaals verbaasd. Want het is ongelooflijk, dat het publiek zich door dergelijke oppervlakkigheden laat overtuigen.

Zoo is er een blaadje verschenen, met de twaalf patriarchen. Van elk is een portret toegevoegd. Adam staat als een boschjesman, Noach kijkt scheel, David is een wellusteling enz. „Deze portretten zijn gegarandeerd zoo betrouwbaar als welke Kerk ook kan geven“, staat er boven. Natuurlijk zullen de patriarchen hun fouten hebben gehad; het waren zondige menschen. Doch men vraagt zich af, wat het voor zin heeft hen als slaven van hun fouten aan het publiek voor te houden met het doel het geloof te vernietigen. Er is nog geen waar geloof door zulk een argument apostaat geworden en dat zal ook wel niet gebeuren. Men kweekt alleen een geest van verzet.

Als het niet zoo treurig was, zou het ridicul zijn. We geven hier de vertaling van de portret-onderschriften, zoodat men kan zien, op welke wijze geargumenteerd wordt:

Adam: Gevormd naar het beeld Gods. Een lafeling, die de schuld van de heele appelgeschiedenis op zijn vrouw schoof.

Noah: De eerste record-dronkaard. Vervloekte een van zijn zonen, omdat die ongelukkigerwijze zijn schaaftme gezien had.

Abraham: Trachtte zijn zoon te vermoorden; verloochende zijn vrouw; verkrachtte zijn dienstbode en stuurde haar en zijn onwettig kind de woestijn in.

Lot: Maakt zich zoo vroolijk over zijn vlucht uit Sodom en dat hij zijn vrouw kwijt was, dat hij zich blind dronk en zijn dochters bijstond bij haar onkuisch bedrijf.

Jacob: Polygaam; bedriegt zijn broer; bedot zijn schoonvader; is intiem met zijn slavinnen, precies als zijn grootvader Abraham, alleen op grooter schaal.

Moses: Moordenaar. Uitvinder van de fameuze wet tegen heksen; gebiedt de afslachting van onschuldige vrouwen en kinderen, doch redt alle jonge meisjes voor de

Joshua: Een ijskoude moordenaar, met niet meer hart in zijn lijf dan een apache-indiaan.

David: Een man naar Gods hart, d.w.z. polygaam, overspeler, vrouwendief, Urias-moordenaar, machtsmisbruiker tegenover hulpeloze noncombattanten; lijdt tengevolge van een ongebreidelde wellust aan een niet nader te noemen ziekte; men zie Psalm 38:5-7.

Salomo: Volgens de faam een zeer wijs man, blonk vooral uit in de vrouwenjacht en het zoeken van concubinen. Uiterst losbandig, op lateren leeftijd een tiran en afgodendienaar.

Elisha: Een man Gods, die zoo ijdel was en nijdig op zijn uiterlijk, dat hij 42 onschuldige kinderen liet dooden omdat ze hem kaalkop noemden.

Dat is één voorbeeld uit de duizenden. In Spanje verschijnen boeken met stofomslagen en cellophaan, waar buitenop een varken bezig is met den Bijbel, in Amerika verschijnen de 10 Geboden van „AA“ (= Communistische organisatie), die o.a. den eed willen afschaffen, het randschrift „In God we trust“ van de munten willen verwijderen, en echtscheiding-op-elk-verzoek en evolutieel willen voorschrijven. In Nederland verschijnen Tribune, Volksdagblad, Stempelaar, Rusland van Heden, Vrijdenker, Communisme-maandschrift voor politiek en cultuur, Weekblad voor vrede en democratie, Contact, enzovoort.

Door de vrijheid van drukpers wordt Nederland flink geëxploiteerd. Een groot deel van de Communistische wereldactie blijkt in Nederland te worden gedrukt. Verder doet Nederland dienst om Duitsland van de Westzijde te overstroomden met Communistische lectuur, iets dat wel hard wordt tegengewerkt, doch blijkens het hier aanwezige materiaal toch nog met veel succes steeds voortgang heeft. Bij de anti-fascistische lectuur, waarbij ook materiaal van niet-communisten aanwezig was, troffen we ook de brochure van Prof. Dr K. Schilder, „Geen stem voor de N. S. D.“ en enkele andere geschriften van Protestantschen en Katholicken oorsprong. Toch was dit zeer weinig; het doel was niet zoozeer de bestrijding van het Communisme te doen zien, dan wel door uitstalling van al het beschikbare materiaal bestudeering van wat door de Communisten zelf gepresteerd wordt, mogelijk te maken.

Moskou, Parijs, Amsterdam, Madrid — dat blijken voor West-Europa de groote centra te zijn en van daaruit wordt de aanval op Amerika onder-

nomen. In het midden heeft men vasten steun in Mexico, waar de kleine Communistische minderheid het door en door katholieke land tiranniseert (de toestand was hier niet zoo als in Spanje) en vanuit Mexico loopen de lijnen naar alle Zuid-Amerikaansche staten en naar de hoofdcitra in Noord-Amerika. Men werkt hier vooral onder de jongere intellectuelen, met name is de American Student Union op dit punt krachtig aan het werk. Bij een congres in 1934 waren 1.700.000 deelnemers; een jaar later 1.355.000, dus een teruggang. Met energie werd gewerkt en in 1936 was het aantal afgevaardigden 1.650.000 en de deelnemers 2.300.000!

De eigenlijke Communistische Partij omvat slechts een 45000 leden, doch de sympathie is groeiende en het Christendom moet het het meest ontgelden. In „The Bible in the balance“ wordt aangetoond dat de boeken van Moses niet echt zijn, omdat... hun taal niet bestond in Moses' tijd, en omdat Moses' dood en „begravenis“ erin vermeld worden. En zoo kan men doorgaan.

Het is wel heel merkwaardig, dat de Communistische Propaganda enerzijds bij haar bestrijding steeds het verkeerd-sexueele naar voren haalt en bij haar propaganda de „gezonde“, „natuurlijke“ sexualiteit propageert. Het tijdschrift leent zich niet voor uiteenzetting van wat op dit gebied op de tentoonstelling te zien was. Doch een erg gunstigen indruk krijgt men van de „vrijheid-blijheid“-methode nu niet bepaald. En tekenend is zeker, dat in vrijwel alle landen de Communistische Propaganda met pornografische lectuur gepaard gaat.

Tenslotte nemen we nog een kijkje bij het paradijs der Communisten, Rusland zelf.

Een groot portret van Lenin met de spreuk „Lenin is dood maar zijn werken leven“ hangt in het midden, geflankeerd door gegevens omtrent den omvang van de pers. De lijst van kranten bestemd voor het buitenland beslaat niet minder dan 63 pagina's....

De pers is gesplitst in drie richtingen: dictatuur en partij; antireligieuze strijd; revolutionaire propaganda in kapitalistische landen. Wat de antidienstige propaganda betreft is het interessant te vernemen, dat vanuit Moskou in Europa per jaar niet minder dan 11.000.000 atheïstische boeken worden verspreid in verschillende talen. De laatste snuffes op dit gebied „Methoden van antidienstige propaganda“, „Communisme en godsdienst“ en „De Hemelsche Verlossers“ werden terstond gedrukt in oplagen van resp. 50.000, 100.000 en 150.000 exemplaren.

De buitenlandsche propaganda wordt vooral gevoerd door de „Vrienden der U.S.S.R.“, die „culturele propaganda“ voeren, zooals hun statuten voorgeven.

Voor de kapitalistische landen wordt natuurlijk geen „proletariër-lectuur“ gegeven. Prachtig drukwerk op zwaar kunstdrukpapier, vol zon en licht en heerlijkheid, doen het aardse paradijs kennen. De Inturist (zelfs in het hart van het fascistisch Italië met een luxueus bureau op de Piazza di Spagna vertegenwoordigd) werkt hieraan dapper mee. Rusland is — zooals een reusachtig plaatwerk doet zien — een land waar de Almachtige God als een boos oud heertje ver boven zit en over de graanvelden Zijn legioenen van insecten en ratten uitstuurt, terwijl Hij het volk laat bidden om „het dagelijksch brood“ — alles zonder resultaat — tot de vliegmaschine komt en met zijn gaswolken al dat ongedierte doodt en het graan welig bloeien laat.

Dr JOH. HARTOG.